

'Gedenckt uwer voorgangeren'

In oktober 2012 werd in de monumentale kerk van Jorwert de pioniersplek Nijkleaster geopend. Deze pioniersplek probeert een nieuw klooster te stichten rondom de centrale woorden 'stille, bezinning en verbinding' (zie nijkleaster.nl). Zelf werd ik in 2012 als gemeentepredikant aan de Protestantse gemeente Westerwert (Bears-Jellum, Jorwert en Weidum) verbonden en als pionier predikant aan Nijkleaster.

In de aanloop tot dit project Nijkleaster kreeg ik het 'Nachtboek van een kerkuil' in handen. Eerst begreep ik niet waarom men dit boek associeerde met Jorwert. Het handelt immers over Lytsewier, dat ik identificeerde met Lytse Wierrum (niet ver van Jorwert). Fout dus, Lytsewier is de fictieve naam voor Jorwert. De schrijver, Bas van Gelder, schreef dit boek aan het einde van de 80-er jaren van de 20ste eeuw op grond van de aantekeningen die hij in de oorlog gemaakt had tijdens zijn 5-jarig predikantschap in Jorwert (1940-1945). Hij wilde echter niet de aandacht vestigen op Jorwert en haar inwoners. Alle namen in het boek zijn daarom fictief. In deze uitgave is dat zo gehandhaafd.

Ik las het boek met stijgende belangstelling. Wat een prachtig historisch document! Beslist een monument naast het in 1997 door Geert Mak gepubliceerde boek 'Hoe God verdween uit Jorwert'. Ik gaf het boek aan Henk Kroes, die net voorzitter van Nijkleaster was geworden, om het eens te bekijken. Hij deelde mijn enthousiasme en vond het ook jammer dat het boek in 1990 slechts in manuscriptvorm was uitgegeven. We besloten de kerkelijke gemeente Westerwert en het dorpsbelang van Jorwert te vragen of zij een nieuwe publicatie van dit boek zouden toejuichen. Dat bleek het geval. De voorzitter van dorpsbelang, Douwe de Bildt, had indertijd zelfs met Bas van Gelder samengewerkt en de illustraties voor het boek verzorgd. Geert Mak was direct bereid om een inleiding te schrijven bij dit boek over 'zijn' dorp.

Ds. Bas van Gelder overleed in 1993, enkele jaren na publicatie van dit boek. Zijn kinderen gaven toestemming tot deze hernieuwde publicatie die door Andries de Haan van Friese Pers Boekerij vakkundig is verzorgd.

Mijn voorganger ligt begraven 'op it hôf' aan de zuidzijde van de kerk van Jorwert. Met dit boek gedenken wij deze moedige en geestige predikant, naar het woord uit de zgn. Statenbijbel uit 1682 die bij hem op de kansel lag: 'Gedenckt uwer voorgangeren' (Hebreeën 13:7).

ds. Hinne Wagenaar
(Jorwert, voorjaar 2014)